

Việt Nam, Phong cảnh của Ký ức

Giới thiệu Triển lãm bằng tiếng Việt

Bảo tàng Mỹ thuật Châu Á Fukuoka

Từ ngày 13 tháng 9 đến ngày 9 tháng 11 năm 2025

福岡アジア美術館
Fukuoka Asian Art Museum

Nội dung triển lãm

Triển lãm “Việt Nam, Phong cảnh của Ký ức” tổ chức nhân dịp Việt Nam kỷ niệm 50 năm kết thúc cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, sử dụng hơn 110 vật trưng bày chủ yếu là các tác phẩm mỹ thuật đa phần là các tác phẩm trong bộ sưu tập của Bảo tàng sẽ đưa người xem theo dấu 100 năm đầy biến động trải qua các thách thức của Thế giới trong giai đoạn hiện đại của Việt Nam, như công cuộc kháng chiến chống thực dân giành độc lập, sự phát triển kinh tế và toàn cầu hóa diễn ra với tốc độ nhanh chóng.

Từ những bức vẽ phong nhâ ghi lại phong cảnh lý tưởng của Tổ quốc tới những bức tranh cổ động đầy sức mạnh cổ vũ tinh thần cách mạng, các tác phẩm nghệ thuật đương đại kể lại lịch sử từ những ký ức của gia đình, hoạt động sáng tác đa dạng của các nghệ sĩ Việt Nam khởi nguồn khi dành tình cảm nghĩ về Tổ quốc hay khi họ trực diện với chính mình làm cho “Phong cảnh của Ký ức” về một Việt Nam hiện đại và đương đại-chưa từng được hình dung trước đây-sẽ hiện lên một cách sống động.

Về Bảo tàng Mỹ thuật Châu Á Fukuoka (Fukuoka Asian Art Museum)

Bảo tàng Mỹ thuật Châu Á Fukuoka được khai trương vào năm 1999 tại Fukuoka, một trung tâm giao lưu với châu Á từ thời cổ đại. Chúng tôi là Bảo tàng duy nhất trên thế giới sưu tầm và trưng bày nghệ thuật châu Á hiện đại và đương đại một cách có hệ thống. Bộ sưu tập của Bảo tàng sở hữu tổng cộng khoảng 5.700 tác phẩm từ 23 quốc gia và khu vực châu Á, khoảng 200 tác phẩm của các nghệ sĩ Việt Nam.

Ngoài ra, chúng tôi còn mời các nghệ sĩ từ châu Á trong đó có Việt Nam và trên toàn thế giới tham gia các hoạt động thúc đẩy giao lưu nghệ thuật đa dạng do Bảo tàng tổ chức. Bảo tàng Mỹ thuật Châu Á Fukuoka mong muốn trở thành một địa chỉ mà từ đó gửi đi thông điệp về sự hiểu biết lẫn nhau và đồng sáng tạo giữa Fukuoka, Nhật Bản và châu Á.

Workshop với nghệ sĩ Lê Hiền Minh (năm 2019)

| Phần 1 | Lý tưởng Hình ảnh Tổ quốc trong từng nét vẽ

Trường Mỹ thuật Đông dương được thành lập tại Hà Nội năm 1925 trong thời gian Việt Nam là thuộc địa của Pháp, do họa sĩ người Pháp Victor Tardieu là hiệu trưởng. Đây là trường giảng dạy mỹ thuật phương Tây, sinh viên sẽ thu nhận được cách thể hiện cái tôi hiện đại được gọi là “nghệ sĩ” và hướng tới sáng tạo những biểu đạt mỹ thuật đặc trưng mang màu sắc Việt Nam.

Năm 1940 khi Nhật Bản đóng quân ở Đông Dương thực hiện sự thống trị chung Nhật Pháp, đã có nhiều nghệ sĩ Nhật Bản tới Đông Dương hoạt động văn hóa, nhưng năm 1945 khi quân Nhật đẩy lùi quân Pháp thì tình thế đã thay đổi hoàn toàn. Trường đóng cửa, khép lại một thời kỳ phát triển.

Đây là chương giới thiệu các tác phẩm của lớp nghệ sĩ đi đầu trong giai đoạn manh nha của nền mỹ thuật Việt nam cận đại sáng tác trong giai đoạn tìm kiếm giá trị mỹ thuật lý tưởng của Việt Nam. Các tác phẩm của những nghệ sĩ Nhật Bản tới Đông Dương trong thời gian chiến tranh cũng cùng được trưng bày trong phần này.

Lương Xuân Nhị
Cô gái đọc sách
1940, Màu nước, vải

01

Nguyễn Phan Chánh
Chơi ô ăn quan
1931, Màu nước, lụa

Tô Ngọc Vân
Cô gái xem bức vẽ mỹ nhân
1938, Màu nước, lụa

Nguyễn Khang
Bác Hồ tới thăm làng
1958, Sơn mài, gỗ

Hoàng Tích Chù
Bộ đội qua Cầu
1973, Sơn dầu, vải. Cá nhân lưu trữ

Võ An Khánh
Trạm quân y dã chiến 9/1970
1970/2010, In phun

| Phần 2 | Khí thế – Hiện thực chiến trường khắp mọi nơi

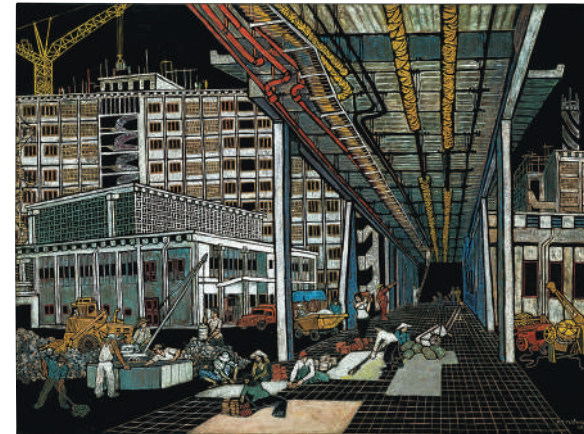
Sau khi Nhật đầu hàng vào tháng 8 năm 1945, vào tháng 9 Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập của Việt Nam. Thế nhưng Việt Nam đã đối mặt với nước Pháp không công nhận nền độc lập của Việt Nam, tiếp theo là nước Mỹ lo sợ sự mở rộng của chủ nghĩa cộng sản và bước vào thời gian chiến tranh trường kỳ (1946-54: chiến tranh Đông Dương (lần thứ nhất)(kháng chiến chống Pháp), 1955-75 chiến tranh Việt Nam (kháng chiến chống Mỹ, chiến tranh Đông Dương lần thứ 2)). Thiệt hại nặng nề do Mỹ can thiệp quân sự với sức mạnh quân sự to lớn đã làm dấy lên phong trào phản đối chiến tranh trên toàn thế giới bao gồm Nhật Bản. Đây là giai đoạn mà đông đảo nghệ sĩ Việt Nam tham gia phong trào độc lập, nhưng khi đất nước bị chia cắt thành 2 miền Nam Bắc họ buộc phải lựa chọn nơi sống là miền Bắc hoặc miền Nam.

Đây là chương tìm hiểu về cách thể hiện “nhiệt huyết” của con người trong chiến tranh qua áp phích cổ vũ tinh thần chiến đấu, những bức ảnh ghi lại thực tế chiến tranh và các tác phẩm nhìn chiến tranh qua lăng kính hiện đại.

| Phần 3 | Phát triển và nỗi nhớ quê hương – sự đổi thay của quê hương

Chiến tranh Việt Nam kết thúc, Bắc Nam thống nhất, nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra đời vào năm 1976. Hướng tới xây dựng đất nước mới, Việt Nam tập trung phát triển đô thị và sản xuất công nghiệp, mặt khác, nông thôn - trọng tâm của ngành nông nghiệp là nền tảng của cuộc sống, vừa là nền móng của đất nước vừa là điểm tựa tâm hồn. Hơn nữa năm 1986 khi nền kinh tế được mở cửa trong chính sách đổi mới, sản phẩm và văn hóa nước ngoài dồn dập tràn vào Việt Nam tạo ra sự thay đổi nhanh chóng của xã hội.

Đây là chương giới thiệu các tác phẩm ngắm nhìn phong cảnh Việt Nam thay đổi trong sự chuyển biến nhanh chóng sau khi chiến tranh kết thúc Bắc Nam thống nhất. Trong phần này người xem có thể thấy sự giao động tâm trạng của người nghệ sĩ giữa kỳ vọng phát triển và nhớ thương một quê hương đang thay đổi diện mạo.

Dang Thinh Tuong
Xây dựng đô thị
1979, Sơn mài chạm khắc, gỗ

Trần Lương
Dưới nước
1994, Sơn dầu, vải

Vũ Dân Tân
Đầu thai
2006, Obje làm từ hộp giấy rỗng, vẽ bút, hộp gỗ nắp kính.
Cá nhân lưu trữ (ủy thác bảo tàng)

Hoàng Tích Chù

Bộ đội qua Cầu

1973, Sơn dầu, vải. Cá nhân lưu trữ

Trương Tân

Mẹ hoà bình

2009, Vải rằn ri, dây kim loại

Ngọc Nâu

Buổi tối tĩnh lặng – Ngày Thứ hai

2021, Hộp đèn, nhựa, ảnh, khung sắt

04

Phần 4 | Hồi ức – sống cùng lịch sử

Những ngày tháng trường kỳ trải qua giai đoạn đô hộ thực dân của Pháp và Nhật, kháng chiến chống Pháp, kháng chiến chống Mỹ, chiến tranh biên giới Tây Nam, chiến tranh biên giới Việt-Trung đã cướp đi nhiều sinh mạng. Những người còn sống đều còn lại trong lòng những tổn thương ám ảnh tùy theo hoàn cảnh của mỗi người. Ký ức, đôi lúc chông chênh cả nỗi đau, sự thống khổ được tiếp nối cho thế hệ nghệ sĩ trẻ hiện tại đang sống ở Việt Nam hoặc các nghệ sĩ gốc Việt sinh ra và lớn lên ở nước ngoài.

Đây là chương giới thiệu mỹ thuật đương đại của Việt Nam, do thế hệ nghệ sĩ trẻ lớn lên từ sau thập niên 1990 trong thời đại toàn cầu hóa sau khi chiến tranh lạnh tan rã, chưa trực tiếp trải qua chiến tranh, kể lại lịch sử từ bản sắc, lịch sử cá nhân hoặc từ những ký ức bị bỏ qua, thử sức hàn gắn những tổn thương và ám ảnh còn lại đến ngày nay.

Phân trưng bày đặc biệt

Dự án Bảo tồn và Phục chế Tranh của Cố họa sĩ Nguyễn Phan Chánh

Nguyễn Phan Chánh là một họa sĩ đã dành tình yêu thương vô bờ bến cho những người dân nông thôn Việt Nam, khắc họa cuộc sống thường nhật của họ. Ông là một trong những người tiên phong của tranh lụa trong nghệ thuật hiện đại Việt Nam. Những bức tranh lụa quý giá của ông đã bị hư hỏng nặng nề do chiến tranh kéo dài và môi trường nóng ẩm của Việt Nam. Đây chính là khó khăn cản trở việc phục chế ngay từ thời điểm bắt đầu. Dự án bảo tồn và phục chế tranh đã được khởi động với sự hợp tác của Công ty TNHH Mitani Sangyo (Kanazawa) một công ty có quan hệ lâu năm với Việt Nam. 16 tác phẩm được dày công phục chế trong khoảng thời gian 15 năm cho đến năm 2023 được giới thiệu trong triển lãm này. Dự án hiện đang được giao và tiếp quản bởi Quỹ Mitani bảo vệ các di sản văn hóa và nghệ thuật, do ông Mitani Mitsuru, Cố vấn đặc biệt của Công ty TNHH Mitani Sangyo thành lập bằng nguồn vốn cá nhân.

Đây là phần giới thiệu tiến độ của dự án cho đến nay và kết quả của dự án thông qua các tác phẩm được phục chế.

Nguyễn Phan Chánh

Trốn tìm

1939, Mầu nước, lụa, Bảo quản tại gia đình tác giả

Nguyễn Phan Chánh

Chống hạn

1954, Mầu nước, mực nước, mực in, giấy, Bảo quản tại công ty Mitani Sangyo

Nguyễn Phan Chánh

Rê lúa

1960, Mầu nước, lụa, Bảo quản tại gia đình tác giả

ベトナム、記憶の風景

Triển lãm đặc biệt “Việt Nam, Phong cảnh của ký ức”

Bảo tàng Mỹ thuật Châu Á Fukuoka,

Từ ngày 13 tháng 9 đến ngày 9 tháng 11 năm 2025

[Đơn vị tổ chức]

Bảo tàng Mỹ thuật Châu Á Fukuoka

Quý MITANI bảo vệ các di sản văn hóa và nghệ thuật

Báo Nishinippon

[Đơn vị đồng tổ chức]

Bảo tàng và Bảo tàng Mỹ thuật tỉnh Okinawa

[Đơn vị hỗ trợ]

Quý nghệ thuật POLA

Quý Văn hóa Mitsubishi UFJ Tín thác

Quý Nghệ thuật và Khoa học Kao

[Đơn vị hợp tác]

Quý Nghệ thuật và Văn hóa Thành phố Fukuoka

Kho lưu trữ phim Thư viện Thành phố Fukuoka

Ủy ban điều hành Liên hoan phim Châu Á Fukuoka

[Đơn vị ủng hộ]

Tổng lãnh sự quán nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam tại Fukuoka